

УДК 636.082.02

М. П. СИЧ, кандидат біологічних наук

І. І. ЧИРИК, кандидат сільськогосподарських наук

Є. К. ШИХОВЦОВА, зоотехнік

Інститут розведення і генетики тварин УААН

ДО ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНОГО СТАДА

Селекційну роботу по створенню високопродуктивного стада в держплемзаводі ім. Кірова Запорізької області проводили шляхом схрещування червоних степових маток та їх помісей з англерами і червоними датськими плідниками з використанням сперми червоно-рябих голштинів північно-американської селекції. Наведено дані по екстер'єрних, відтворних і технологічних якостях помісних корів-первісток, а також молочну продуктивність.

Нині спеціалісти працюють над одержанням 3/4 і 5/8-кровних тварин за голштином з наступним розведенням їх «в собі». Таку роботу вже проводили в області у попередні роки. Результати досліджень показали, що від помісних корів надоювали більше молока, ніж від їх ровесниць червоної степової породи (табл. 1).

Зараз в області голштинів використовують у 110 господарствах. Поголів'я становить 7397 маток, з яких 2522 корови. Середній надій на корову досягає 2689 кг молока з вмістом жиру в молоці 3,5 %.

На першому етапі створення високопродуктивного стада в держплемзаводі ім. Кірова досліджували розміри і ріст маси напівкровних помісних корів, молочну продуктивність, відтворні й технологічні властивості (табл. 2).

За результатами досліджень помісні первістки характеризувалися достатньо добрим приростом живої маси, що відповідає розробленому стандарту. Вони високі, довгі, з глибоким та широким тулубом. Голштинські бугаї істотно вплинули як на екстер'єрні, так і на технологічні показники. Поліпшилися форма вим'я, його технологічні властивості. Щодо молочної продуктивності, то рівень надою молока знаходиться нижче розробленого стандарту, що пов'язано з умовами годівлі, але значно вищий, ніж у ровесниць червоної степової породи при порівняно однаковій жирності молока (див. таблицю 2).

Проведена оцінка бугаїв за якістю потомства дочок-первісток (табл. 3).

Визначені кращі бугаї за якістю дочок — це Рейс 263 та Секінев 1878434. Слід зазначити, що первістки за походженням від різних бугаїв характеризувалися достатньо високою жирномолочністю та високим вмістом білка в молоці, що достовірно перевищує розроблені для господарства стандарти. Очевидно, тут вплинули

1. Молочна продуктивність голштинізованих корів у господарствах Запорізької області

Господарства	Перша лактація		Друга лактація	
	надій, кг	вміст жиру в молоці, %	надій, кг	вміст жиру в молоці, %
Радгоспи:				
«Родіна»	2917	3,57	2506	3,57
ім. Леніна	8242	3,42	2907	3,43
«Кам'янка»	3816	3,53	3519	3,51
Ровесниці	2509	3,5	2631	3,5

2. Результати досліджень корів держплемзаводу ім. Кірова Запорізької області

Показник	Перша лактація			
	n	M±	σ	cv
Проміри, см:				
висота в холці	78	130,1±0,45	4,0	3,0
глибина грудей	78	67±0,51	4,6	6,8
ширина грудей	78	39,8±0,52	4,6	11,5
ширина в маклаках	78	48±0,32	2,9	5,9
обхват грудей	78	150,3±0,63	5,6	3,7
коса довжина тулуба (палкою)	78	187,1±0,8	7,0	3,8
обхват п'ястя	78	18,0±0,09	0,79	4,3
Оцінка екстер'єру, балів:				
загальний вигляд	7	2,9±0,17	0,44	15,4
вим'я	7	3,7±0,32	0,86	23,1
кінцівки	7	2,1±0,92	0,24	11,3
Жива маса, кг	85	466±5,9	54,3	11,7
Надій за 305 днів лактації, кг	101	3145±75	753	23,9
Вміст жиру в молоці, %	101	4,06±0,02	0,19	4,7
Кількість жиру, кг	101	127,2±3,35	33,9	26,6
Вміст білка в молоці, %	101	3,4±0,009	0,09	2,9
Індекс вим'я, %	88	48,2±0,3	2,8	5,9
Швидкість молоковіддачі, кг/хв	51	1,8±0,07	0,53	30,3
Сервіс-період, днів	51	93,2±8,7	61,9	66,5
Продуктивність ровесниць:				
надій, кг	136	2749±56	658	24
вміст жиру в молоці, %	136	4,09±0,01	0,15	3,4
кількість молочного жиру, кг	136	112,4±2,9	32,1	2,4
вміст білка в молоці, %	136	3,35±0,41	0,12	3,5
Стандарт:				
жива маса, кг	450—500			
надій, кг	5000			
вміст жиру в молоці, %	3,6—3,7			
вміст білка в молоці, %	3,2			
Індекс вим'я, %	45			
Швидкість молоковіддачі, кг/хв	1,7—2,0			

3. Продуктивність дочок-первісток бугаїв

Кличка та інвентарний номер бугая	Кількість дочок, голів	Надій, кг	Вміст жиру в молоці, %	Кількість молочного жиру, кг	Вміст білка в молоці, %	Жива маса, кг
Рейс 263	15	3132	4,09	128	3,39	486
Секінев 1878434	33	3269	4,08	133	3,42	477
Джейнстед 1841872	8	3185	4,0	127	3,38	446
Кевеліе 0022235	4	3322	4,06	135	3,33	471
Ка-ліл 1817156	18	2806	4,10	115	3,41	474
3660	16	3088	4,1	126	3,39	465
Інші дочки	14	3314	4,03	134	3,39	455
Ровесниці (середнє)	108	3148	4,07	128	3,39	471

такі породи, як англєрська та червона датська, помісями яких були матері цих корів.

Висновки. Отже, за результатами досліджень, використання голштинів при створенні високопродуктивних стад підвищує молочну продуктивність помісних корів, поліпшує екстер'єр та технологічні якості, що зумовлює їх ширше впровадження.

Одержано редколегією 17.11.92.

Селекційну роботу по створенню високопродуктивного стада в госплемзаводі ім. Кірова Запорозької області проводили путем скрещивання красних степних маток и их помесей с англерами и красными датскими производителями с использованием спермы красно-пестрых голштинов северо-американской селекции. Приводятся данные по экстерьерным, воспроизводительным и технологическим качествам помесных коров-первотелок, а также молочная продуктивность.

ISSN 0135-2385, Розведення та штучне осіменіння великої рогатої худоби, 1994.
Вип. 26.

УДК 636.234.1.082.26

М. Я. ЧЕХІВСЬКИЙ, кандидат сільськогосподарських наук

І. Т. ХАРЧУК, кандидат сільськогосподарських наук

Інститут розведення і генетики тварин УААН

МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ГОЛШТИНСЬКИХ ПОМІСЕЙ ЗАЛЕЖНО ВІД УМОВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРМАМИ

У зоотехнічному аспекті поліпшуючий ефект скрещування чорно-рябої породи з голштинською спостерігають при дотриманні такого рівня годівлі, що забезпечує витрати не менше 40 ц кормових одиниць і 4 ц перетравного протеїну на голову за рік. Це відповідає рівню продуктивності 3000—3500 кг молока.

Для підвищення молочної продуктивності стад використовують скрещування місцевої худоби з кращими імпортними молочними породами. В таких скрещуваннях як поліпшуючу використовують голштинську породу. Проте ефективність зазначеного скрещування різна і значною мірою залежить від рівня годівлі тварин.

Методика досліджень. Матеріалом для дослідження стали стада корів Львівської й Хмельницької областей, які укомплектовані тваринами чорно-рябої худоби та їх помісями з голштинською породою. Витрати кормів на утримання визначали за середнім рівнем надойв корів по конкретному стаду. Це положення впливає з того, що певному рівню продуктивності відповідає певна потреба корів у поживних речовинах (табл. 1).

У результаті такого підходу були визначені категорії господарств: з надоем 5000—5500 кг; 4000—4500; 3000—3500 і до 3000 кг молока на корову по стаду.

До основних господарських ознак, що враховували як ті, які зазначали впливу умов годівлі, відносили надій за 305 днів лактації, вміст жиру в молоці, кількість молочного жиру.

Для дослідження визначали господарства з такими типовими особливостями: стан племінної роботи, технологія годівлі та утримання тварин. У групи їх відбирали за принципом груп-аналогів. При визначенні ефективності скрещування для порівняння використовували групу чорно-рябої породи.

Результати досліджень. Результати скрещування порід чорно-рябої худоби наведено в таблиці 2.